

φορά, ἐκτὸς ὅτι σὺ βασιλεὺς γεννηθεὶς, ἡξιώθης νὰ γένης ἀνώτερος; Ἰκατῆς ἐμοῦ τοῦ ἴδιώτου;

Ἀλέξ. Ἀλλ' ἀν ἥρπασα ως βασιλεὺς, ἔδωκαί καὶ ως βασιλεὺς. Ἄν κατέστρεψα κράτη, ἐθεμελίωσα μεγαλήτερα. Περιέθαλψα τὰς τέχνας, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν φύλοσοφίαν.

Δηστ. Καὶ ἐγὼ ἀφειδῶς ἔδιδον εἰς τοὺς πιωχοὺς δὲ τι ἐλάρματον ἀπὸ τοὺς πλουσίους. Συνέστησα τάξιν καὶ πειθαρχίαν μεταξὺ τῶν ἀγριωτάτων, καὶ πάντοτε ὑπῆρχε ὁ προστάτης τῶν καταδυναστευομένων. Τῷντι περὶ τῆς φιλοσοφίας, τὴν ὃποιαν ἀνέφερες δὲν γνωρίζω τίποτε· ἀλλὰ πιστεύω δι';, οὐτε εἰς ἐμὲ οὔτε εἰς τὴν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποχημάτωμεν τὸν κόσμον, δι' ὃσα κακὰ τὸν ἐπροξενήσαμεν.

Ἀλέξ. Άρκει. Λαφαρέσατε τὰς ἀλύσους του, καὶ κκλῶς αὐτὸν πειποιηθῆτε. Τόσον λοιπὸν δμοιάζομεν! Οἱ Ἀλέξανδρος ληστής!.. Θεωρητέον.

Ἄναμφιθόλως οἱ δορυκτήτορες δμοιάζουσι πολὺ τοὺς θησάρας. Ἀλλ' ἀν ἡναι πεπρωμένον ἀνωθεν νὰ ταράττηται ἢ ἀνθρωπότης κατὰ καιρούς ὑπὸ τῶν δορυκτητόρων, εὐκταιον νὰ ἥσαν αὐτοὶ Ἀλέξανδροι, ἐξημεροῦντες καὶ συδέοντες τὰ ἔνη διὰ τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Π Ι Θ Η Κ Ο Σ.

Οἱ Πίθηκοι εἶναι ζῶντας πανούργοι, καὶ μιμεῖται εὐκόλως τὰς πρεσβεῖς τῶν ἀνθρώπων. Τὴν μημητικὴν ταύτην διάλθειν ἔμψυτον εἰς τὴν φιλὴν, ἔχουσιν οἱ πίθηκες καὶ εἰς τὴν ἀγρίαν αὐτῶν κατάστασιν.

Οἱ Πίθηκοι γεννᾶται μόνον εἰς θερμὰ κλίματα, εὐθέτεται εἰς τοὺς πλειστέρους τροπικούς· ώς καὶ εἰς έρημον Λαρικήν. Εἰς οὐδὲν δμως τῆς Εὐρώπης μέρος ἐκτῆς περὶ τὸν Βαρβάρον τῆς Γερμανίας, εἰς τοῦ ὄποιουστα σπήλαια καὶ ἄντρα ὑπάρχουσι πάντοπλοι.

Οἱ μεγαλήτερος ἀφ' ὅλα τὰ εἰδὴ τῶν Πίθηκων εἶναι ὁ Ούραγγοντάγγος, [πιθηκῶς ὁ τῶν παλαιῶν Σάτυρος], ὁ ὄποιος τέλειος γενόμενος, ἔχει σχεδὸν πέντε ποιδῶν ὑψος, περιπατεῖ δὲ διὰ τῶν δύο ὄπισθίων ποδῶν ὅρθιος ἐπιστηρίζομενος ἐπὶ ῥάβδου, τὴν ὄποιαν φέρει διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, τοὺς ὄποιους μεταγειρίζεται ἀντὶ χειρῶν. Οἱ Πίθηκοι οὗτοι εύρεσκονται εἰς τὴν Λαρικήν, καὶ εἴς τινα μέρη τῆς Ασίας. Όταν ἡμερωθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, διδάσκονται πολλὰς οἰκιακὰς ἡπτησίας, οἷς νὰ κοπανίζωσι σύτον εἰς ὅλμον, νὰ φέρωσιν ὑπὸ εἰς λαγήνας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς νὰ φύνωσι περιστρέφοντες τὸ κρέας εἰς ὅθελον ἐπὶ τοῦ πυρὸς κτλ.

Εἰδὸν Κολουροπίθηκον, λέγει τίς τῶν πειπηγτῶν, ξαδίζοντα πάντοτε ἐπὶ δύο ποδῶν, καὶ ὅταν ἔτι ἔβασται ζερέα φορτία. Τὸ ἥδος αὐτοῦ ἡτο μελαγγολικὸν, τὰ κινήματα εὐτεκτα, ἡ διάθεσις αἰσιος καὶ πολὺ διαφέρουσα ἀπὸ τὴν τῶν λοιπῶν πιθήκων. Δὲν εἶχε τὸ εὐερέθιστον τοῦ πιθήκου τῆς Βαρβαρίας, οὔτε τὴν ἔθελο κακίαν τοῦ Ἰλοβίου πιθήκων, οὔτε τὰ ἀλλόκοτα κινήματα τῶν μικρῶν. Νεύματα καὶ λεξίες μόνον ἔξκρουσον νὰ σχίλλωσιν εἰς κίνησην τὸν Κολουροπίθηκα, ἐνῷ ὁ Ἰλοβίος πιθήκος ἐγρειάζετο ῥάβδον, καὶ οἱ κοινοὶ πίθηκοι μάστιγα, διάτι λάνεις ἐξ αὐτῶν δὲν ἥθελε νὰ ὑπακούσῃ ἀνευ δαρμοῦ. Εἰδὸν, λέγει ὁ αὐτὸς πειπηγτής, αὐτὸ τὸ

ζῶν νὰ προτείνῃ τὴν γεῖρά του εἰς τοὺς προσερχομένους νὰ τὸν ἐπισκεψθῶσι, διὰ νὰ τοὺς εἰσάγῃ ἐντὸς τοῦ δωματίου του καὶ νὰ συμπεριπατήῃ μετ' αὐτῶν σύνουσι, ώς νὰ ἡτον καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ὄχηγύρεος τῶν ἀνθρώπων. Τὸν εἰδὸν καθήμενον πλησίον τῆς τραπέζης ν' ἀνοίξῃ τὸ περιζωμά του, ν' ἀπομάζῃ τὰ χεῖλη του, νὰ μεταχειρίζηται κοχλιάριον, ἢ περόνιον διὰ νὰ φέρῃ τὰ σιτία εἰς τὸ στόμα του, νὰ γύνῃ τὸ ποτόν του εἰς ποτήριον καὶ νὰ τὸ συγκρυπτὸν εὐτραπέλωῃ μετὰ τῶν ποραχαθημένων. Όταν προσεκαλεῖτο νὰ πίῃ τεῦ, ἔφερε κοτύλην καὶ ὑποκρατήρα, τὰ ἔθετεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔκαλλεν τὸ ζάχαρον, ἐνέχεε τὸ τεῖ ἀπὸ τὸν προγύπτην, πάντοτε ἀσινῶν αὐτὸν κρώσῃ πρὶν τὸ πήν. Ξαρνε δὲ τὰς πράξεις ταύτας διὰ τῶν νευμάτων μόνον, ἢ διὰ προφορικῶν διαταγῶν τοῦ κυρίου του καὶ συγνόκις ἐξ αὐτομάτου. Δὲν ἔθλαπτε κανένα, μάλιστα ἐπλησίαζε τὴν ὄμηρυξιν σεμνοπεπῶς, καὶ παρουσιάζεται νὰ νὰ ἥθελε νὰ τὸν θωπεύσωσιν. Ήπειργάπτα τὰ σακχαρωτὰ, τὰ ὄποια ὁ κονθεὶς τὸν ἔδιδε, καθέμενος εἰς τὴν τραπέζαν ἔνευσεν εἰς τὸν θαλαμηπόλον ὄσακις ἐγρειάζετο τίποτε. Ότεδε ἡσέντησεν ἄσφινε νὰ τὸν περιποιῶνται νὰ νὰ ἡτον ἄνθρωπος. Τὸν ἐφλεβοτόμησαν εἰς τὸν δεξιὸν έργαναν δι', καὶ ὄσακις ἔπειτα ἡσάνθετο τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἔξετενε τὸν έργανό του διὰ νὰ φλεβοτομηθῇ, ώς νὰ ἐγνώριζεν δι' της προκηγουμένως ὀφελεῖθη ἀπὸ αὐτὴν τὴν πράξιν.

Ἀλλος πειπηγητής ἀναφέρει περὶ ἐνίς παραδόξου πιθήκου. Ήτο θηλεια, εὐμεγέθης κατὰ τὸ ἀνάστημα, καὶ περιεπάτει ἐπὶ τῶν ὄπισθίων ποδῶν. Ήτοίμαζε μετὰ προσογῆς τὸ στόμα τις, ἐπλαγίαζεν εἰς τὴν μίαν πλευράν, καὶ ἐσκεπάζετο μὲ ἐφάπλωμα. Όταν εἶχε πόνον τῆς κεφαλῆς τὴν ἔδενε μὲ μανδηλίουν, καὶ ἡτο γελοίον νὰ τὴν θέληπη τις εἰς τὴν κοίτην της, οὕτω πως σκοτώφωμένην.

Τὸ ζῶν τοῦτο, ἀν καὶ ἔχη διοργανισμὸν σόματος δμοιον κατὰ πάντα σχεδὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ώς ἐκ τούτου δύναται νὰ μιμῆται καὶ ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους ποάσεις, τὸ πνεύμα καὶ ὡς φυΐα του, φαίνονται πολὺ ὑποδεστερα, ὕστε, καὶ τοι ἔχον τὰ ὄργανα τοῦ λόγου, στερεῖται τῆς ἐνόρθρου διαλέκτου. Άν προσωκοίσητο μετὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατεβάλλετο πλειστέρα φροντίς διὰ τὴν ἀνατροφὴν αὐτοῦ, ίσως ἥθελε διδαγῆνε νὰ προσέρῃ λέξεις, ἀλλὰ, καὶ τούτου δοθέντος ἐνόσῳ εἰται ἀνίκανον νὰ συλλογίζηται, καὶ δὲν δύναται νὰ καταλάβῃ τὸ νόημα τῶν λέξεων, ἢ νὰ δεῖξῃ διὰ τῶν ἐκφράσεων τοῦ πρωσόπου νόησιν, πολὺ ἔξεγουσαν τὴν τῶν κτηνῶν, ποτὲ δὲν θέλει ἐμπορέσειν νὰ ὑψωθῇ εἰς τὴν διατκεριμένην τάξιν τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΕΡΙ ΟΣΦΡΗΣΕΩΣ.

Εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ εἰς πολλὰ ζῶα ἡ ρίς καὶ οἱ μυκτῆρες εἶναι τὸ ὄργανον, δι' οὓς διατείθεται ἡ αἰσθητικὴ τῆς οσφρήσεως εἰς τὸν νοῦν. Τὸ ἄμεσον ὄργανον ταύτης τῆς αἰσθητικῆς, εἶναι μαλακός τις ὑμὴν πορώδης καὶ πλήρης ἀγγείων, ἐπὶ τοῦ ὄποιου διανίμεται τὸ οσφρητικὸν νεῦρον, ὑποδιαιρούμενον εἰς ἀπειρα-

ρίθμους κλάδους καὶ συνελέξεις. Εἶναι σχεδὸν γυμνὸν καὶ ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ διὰ τῆς ρύνος εἰσπνεομένου ἀέρος. Άλλη ἡ φύσις, ἥτις πάντοτε προνοεῖ διὰ τὴν εὐχρηστίαν καὶ τέρψιν τῶν πλασμάτων αὐτῆς, ἐπρομήθευσεν εἰς τὴν ρύνα πολυαριθμούς ἀδένας, ἡ ἀρτηρίας διακρινούσας παχεῖαν καὶ ἀνουσίαν θλένναν, ἥτοι μύζαν, ἥτις προφυλάττει τὸ ὀσφρητικὸν νεῦρον ἀπὸ τὴν ἐπίβροιαν τοῦ ἀέρες, καὶ ἀπὸ τοὺς δυσαρέστους ἐρεθισμοὺς δρυμεῖν ὅσμῶν.

Αἱ δύσμαὶ διαφέροισι τὰ μέγιστα ἀπὸ ἀλλήλων ἐξ αὐτῶν ἔνιαι μὲν προξενοῦσιν ἡδονὴν, καὶ πολλὰ εὐάρεστα αἰσθήματα, ἄλλαι δὲ ὀχληρὰς, ἐπιβλαβεῖς καὶ ἀγόδεις ἐκτυπώσεις. Αἱ ἐπίβροιαι τῶν ὀσμῶν σωμάτων πλέοντιν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐνεργοῦσιν ἐπὶ τῶν ὀσφρητικῶν νεύρων διαφόρων ζώων, καὶ ἐνίστε διαφόρων ἀτόμων δρυμεῖδῶν, σύτις ὥστε προξενοῦσι καὶ διεφορετικὰ αἰσθήματα. Τὸ εὐάρεστον εἰς τοὺς μυκτήρας ζώου τινὸς εἴναι καθ' ὑπερβολὴν δυσωδεῖς εἰς τοὺς τοῦ ἄλλου. Τὰ κτήνη συλλέγοντι τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὀδηγούμενα κυριότερον ἀπὸ τὴν αἰσθησιν τῆς ὀσφρήσεως, ἐξ ἡς σπανίως ἀπατῶνται. Αὐτὰ διεκρίνουσιν εὐκίλως τὰ βλακερὰ ἀπὸ τὰ σωτηριώδη βρώματα, καὶ τὰ μὲν ἀποφεύγουσιν ἐπιμελῶς, τὰ δὲ μεταχειρίζονται εἰς τροφὴν. Τὸ αὐτὸ δυματίνει, ὡς πρὸς τὸ π τὸν τῶν ζώων. Οἱ βοῦς καταφεύγει πάντοτε εἰς τὸ καθηρώτερον καὶ δροσερώτερον ρεῖθρον, ὅταν ἔχῃ τὴν ἀδειαν νὰ ἐκλεξῃ τὸ ποτόν. Άλλ' ἵππος ἀπὸ ἔμφυτον τινὰ δρμῆν κινούμενος, ἀείποτε ταράττει τὴν ἰλὺν μὲ τοὺς πόδας του, καὶ θολόνει τὸ ὄδωρο πρὶν πίῃ.

Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν σιτίων καὶ οἱ ἄνθρωποι έσονθοῦνται πολὺ, καὶ αὐτοὶ οἱ πλέον ἡδυπαθεῖς, ἀπὸ τὴν αἰσθησιν τῆς ὀσφρήσεως, Δι' αὐτῆς συχνάκις ἀποποιούμεθα βρώματα τινὰ, ὡς ἐπιβλαβῆ, χωρὶς νὰ διακινούνται διαφέρουσιν τὴν ἄλλην αἰσθησιν, ἥτοι τὴν γεύσιν, ἀποστρεφόμεθα μετ' ἀγόδεις βρώματα σεσπῆτα, εἰ ἐπίσης δυσσέρεστα εἰς τὴν ὀσφρητικήν, ὅσον εἰσὶ βλακερὰ εἰς τὴν ύγειαν, καὶ ἐλκυσμεῖται εἰς τὴν βρῶσιν οὐσιῶν ἡδυπνόνων καὶ εὐόσμων. Ή συχνιτέρα καὶ δύστερά διάκρισις εἰς τὴν ἔξασκησιν ταύτης τῆς ἀπειλήσεως, χρεωστεῖται ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν ὑπαίθρον ζῶην τοῦ ἔλανθρωπου καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀκατεργάστων φυσικῶν προϊόντων πρὸς τροφὴν αὐτοῦ. Άλλ' οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν κοινωνίαν διὰ τῆς μαχειρικῆς, καὶ διὰ τοῦ παρὰ φύσιν ἀθροίσματος πολυτοικίλων βρωμάτων εἰς ἓν καὶ τὸ σύντο πινάκιον, ἀμβλύνουσι, διαστρέφουσι, καὶ ἀπατῶσι τὰς αἰσθήσεις τῆς ὀσφρήσεως καὶ γεύσεως. Άν εὔρισκόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν φυσικὴν κατάστασιν, μὲ τὰ ζῶα, ἡδυνάμεθα διὰ τῆς ὀσφρήσεως νὰ διακρίνωμεν ἐξ ἴσης βεβαιότητος, τὰ ἐπειβλαβῆ ἀπὸ τῶν ύγιεινῶν σιτίων. Τὰ κτήνη ἔξισου, καθὼς καὶ οἱ ἄνθρωποι, προκρίνουσι ἴδιαίτερά τινα βρώματα ἀπὸ ἄλλα, διπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰδος ἡδυπαθείας· πρέπει ὅμως νὰ στοχασθῶμεν, ὅτι πᾶν εἰδος τροφῆς, τὸ ὄπειν ἐκεῖνα μεταχειρίζονται, προέρχεται ἀπὸ ζωϊκὰς καὶ φυτικὰς ὕλας εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν, καὶ οὐγῇ μεταβε-

βλημένον εἰς μυρίας μορφὰς ποιῶσηται διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὄδωτος καὶ καρυκευμένον ἀπὸ ἐρεθιστικὰ ἀρτύματα.

Παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ ὄργανα τῆς ὀσφρήσεως καὶ γεύσεως εἰσὶν ἀείποτε πλησίον ἀλλήλων τοποθετημένα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς φύσεως εἰναι κατὰ τοῦτο πρόσθλος. Ή γειτνίασις τῶν δύο τούτων αἰσθήσεων συγματίζει διπλὴν προφύλαξιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βρωμάτων· ἀν ἔκεινο τὸ δὲ αὖται εἰς μεμακρυσμένα μέρη τοῦ σώματος, δὲν ἡθελον ἀμοιβαίως βοηθεῖσθαι τόσον εὐτού κόλως.

Οἱ ἀρρ, τὸν ὅποιον πνέομεν, γέμει πάντοτε ἀπὸ πειρίαν διαφόρων μορίων, τὰ ὄποια ἐρεθίζουσι τὰ ὄσφρητικὰ νεῦρα καὶ προξενοῦσι τὸ αἰσθημα τῆς ὀσμῆς. Αὕτη ἡ αἰσθησις εἴναι πρόξενος ἡδονῆς ἢ πόνου. Ή εὐώδια ἔνος ρόδου, ἡ ἄλλων ἀνθέων, ὅχι μόνον εἰναι εὐάρεστος, ἄλλα δίδει ἀναψυκτικὸν καὶ ἡδονικὸν ἐρεθισμὸν εἰς δόλον τὸ σύστημα καὶ ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰδος ύγιεινῆς τροφῆς, ἐν ᾧ αἱ δυσωδεῖς ἀπόρροιαι, τούναντίον.

Εἰς τινα ζῶα ἡ ὀσφρησις εἴναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη, ὡς εἰς τὸν κύνα, τὸν κόρακα, τὴν ἀλώπεκα κτλ. Εἰς τὰ μὴ πνέοντα ἀέρα ζῶα, τὰ εὐώδη μόρια προτάγονται εἰς τὸ ὄργανον τῆς ὀσφρήσεως. Εἰς τοὺς ιχθύας οἱ μυκτῆρες δὲν ἔχουσι σχῆμα σωληνοειδές, ὡς εἰς τὰ πνέοντα ἀέρα ζῶα, ἄλλα συνίστανται ἀπὸ ἀπλοῦν κοίλωμα τῆς ρύνος, εἰς τὸ ὄποιν ρέει τὸ πλήρες ὄσμων ὄδωρο καὶ μεταδίδει τὴν αἰσθησιν τῆς ὀσφρήσεως.

Εἰς τὰ ἀσπόνδυλα ζῶα δὲν ἀνεκαλύφθη ποτε ἴδιαίτερον ὄργανον ὀσφρήσεως, καὶ ὅμως δλα ἔχουσιν αὐτὴν ἀρκούντως. Ἔνια τῶν ἐντόμων παρακινούμενα ἀπὸ τὴν δρμῆν τινῶν δυσωδῶν φυτῶν ἐναποθέτουσι τὰ ὡὰ ἐπὶ τῶν φύλλων, νομίζοντα, ὅτι εἴναι ταῦτα σταρόν κρέας. Όθεν πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ αἰσθημα τῆς αἰσθήσεως. Ή πιθανοτέρα είκασία περὶ τοῦ ὄργανου τούτου, δι' οὐ ἔχασκεται ἡ ὀσφρησις, εἴναι ἔκεινη ἥτις τὴν τοποθετεῖ εἰς τοὺς ἀεροφόρους σωληνας ἡ τραχείας διῶν ἀναπνέουσιν. Εἰς τὰ μαλάκια δὲν εἴναι κτίσμανον ὅτι δηλητὴν ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δέρματος, ἥτις δρμαίζει κατὰ τὴν ἀφὴν τὸν θλεννώδη ἄλλων ζῶων ύμένα εἰναι ἡ ἔδρα ταύτης τῆς αἰσθήσεως, καὶ τὸ αὐτὸ δύναται ν' ἀληθεύσῃ καὶ περὶ τῶν σκωληκῶν καὶ ζωοφύτων.

Δ. Σ. I.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ.

Ο νέος κόσμος, καθὼς καὶ ὁ Παλαιός, περιεῖχε πολλὰς ἔγχωρίους πηλιτισμούς ἐστίας· ὁ δὲ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, εἰστετέ ἔχει μεγάλην δυσκολίαν. Οὗτος μᾶς δεικνύει τρία κατὰ πρῶτον ἔθνη, ὁ πωσδήποτε ἐπίσημα διὰ τὰς προόδους τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως εἰς ἦν εὑρίσκουτο, ὅτε ἥλθον οἱ Εὐρω-